

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”
Societatea de Pediatrie din Republica Moldova

Al VIII-a Congres Internațional al Societății de Pediatrie din Republica Moldova
„PEDIATRIA – SPECIALITATE MULTIDISCIPLINARĂ”
06-08 iunie 2024

OSTEOPOROZA INDUSĂ DE GLUCOCORTICOIZI LA COPII

Caracaș Anastasia, Latus Svetlana, Bacinschi Nicolae

Introducere. Administrarea glucocorticoizilor (GC) poate avea impact major în dezvoltarea osteoporozei iatrogene determinate de particularitățile fiziologice de creștere și dezvoltare a sistemului musculoscheletic la copii și ratei crescute de remodelare osoasă.

Scopul studiului: evaluarea factorilor de risc și mecanismelor implicate în osteoporoza indusă de GC și a strategiilor terapeutice de corecție.

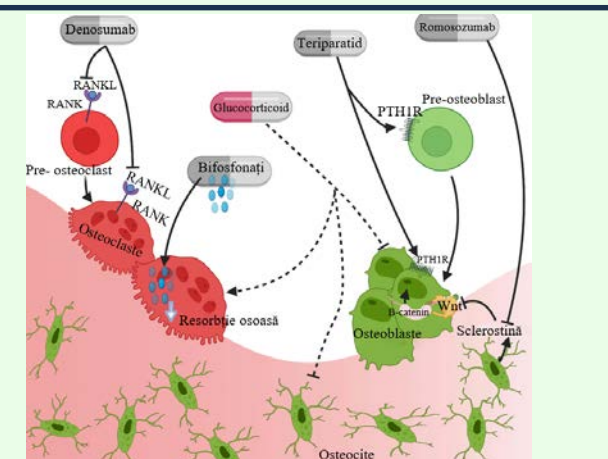
Material și metode. Au fost selectate și analizate articole științifice publicate în ultimii 5 ani, din baza de date Hinari, PubMed referitor la osteoporoza indusă de GC.

Rezultate obținute. GC sunt cunoscuți ca cea mai frecventă cauză de osteoporoză iatrogenă la copii. S-au evidențiat efecte directe sau indirecte ale GC asupra densității minerale osoase la copii prin:

- creșterea resorbției osoase (stimularea activității osteoclastelor)
- scăderea osteoblastogenezei (acțiunea asupra osteocitelor și osteoblastelor)
- influența asupra căilor de semnalizare intracelulară;
- balanța negativă a calciului (inhibă absorbția Ca din tractul gastrointestinal și reabsorbția tubulară de Ca la nivel renal)
- dezvoltarea atrofiei musculare.

Managementul terapeutic presupune utilizarea rațională a GC (doză minimă terapeutică/dură optimă/respectarea ritmului circadian), scheme de administrare intermitentă, administrarea medicamentelor antiresorbtive (bisfosonați, denosumab) și osteoanabolice (romosuzumab), a suplimentelor cu calciu și vitamina D.

Concluzii. Progresele recente în elucidarea mecanismelor osteoporozei induse de GC la copii au determinat elaborarea unor ținte terapeutice de perspectivă (analogi recombinanți ai hormonului de creștere și IGF-1). La utilizarea de durată se recomandă monitorizarea nivelului hormonului de creștere, IGF-1, peptidul natriuretic de tip C, glicemiei, insulinei, calciului etc., precum și evaluarea la endocrinolog, suplimentarea vitaminei D și calciului.

Bibliografie Kobza AO, Herman D, Papaioannou A, Lau AN, Adachi JD. Understanding and Managing Corticosteroid-Induced Osteoporosis. Open Access Rheumatol. 2021;13:177-190 <https://doi.org/10.2147/OARRR.S282606>
Weare-Regales N, Hudey SN, Lockey RF. Practical Guidance for Prevention and Management of Glucocorticoid-Induced Osteoporosis for the Allergist/Immunologist. The journal of allergy and clinical immunology in practice (Cambridge, MA). 2021;9:1841-1850